

Skrivelse från DIK

Synpunkter angående budgetförslag för Vaggeryds kommun 2023

DIK saknar följande i kommunens budgetförslag för 2023:

- Ekonomi för ökad bemanning på bibliotek och Miliseum
- Ekonomi för tjänst till programsamordnare och konstansvarig med en budget för konst- och kulturverksamhet.

Vi önskar även svar på frågan:

Vad har kommunen för strategi gällande kulturverksamhet de kommande åren och hur tänker kommunen uppfylla mål 3 i de övergripande målen utan att kulturen får kosta pengar?

Det var en positiv bild av budgeten för kommunen 2023 som presenterades på senaste fackliga samverkan. Kommunens budget är i balans och kommuninvånarantalet ökar, men samtidigt ställer det högre krav på kommunen att tillgodose såväl nuvarande kommuninvånare som nyinflyttades behov. I budgeten nämns förstås skola, bostäder, gator och sociala verksamheter, givetvis viktiga verksamheter för kommunen. Däremot var det något som helt lyste med sin frånvaro: satsning på kultur. I och med ökade invånarantal behöver invånarna inte bara någonstans att bo, tillgång till sjukvård, äldreomsorg och pedagogisk verksamhet. De vill ju förstås kunna göra något på sin fritid, utan att behöva resa till grannkommunerna. Budgeten saknade all närvaro av kulturfrågor som bibliotek, museum och programutbud. Enda kulturyttring som nämns är kulturminnesvård. Givetvis är kulturminnen en form av kultur och fyller en viktig funktion, men var är kultursatsningen på barn och unga, på barnfamiljer, var är satsning på nyproducerad konst och kultur? Förutom föreningsliv och simhall vill kommuninvånare även ha möjlighet att kunna se konstutställningar, gå på barnteater eller besöka sagostunder i den kommun de bor i, även om man har valt att bosätta sig i en mindre kommun.

Vaggeryds kommun ligger idag näst sämst i länet i bemanning på folkbibliotek, Miliseum har en enda anställd och där bekostar inte ens kommunen själva museet. Vad gäller konst och programutbud finns det ingen som har dessa ansvarsområden som sina huvudsakliga uppgifter i kommunen idag. Dessutom saknar kommunen principen ”armlängds avstånd” mellan politiker och konst. Den diskussionen förs bland annat i Myndigheten för konstanalys rapport *Så fri är konsten - Den kulturpolitiska styrningens påverkan på den konstnärliga friheten, Rapport 2021:1*.

År 2022 startar Värnamo, Gislaved, Vaggeryd och Gnosjö ett kultursamarbete, som bland annat innebär att skolelever ska få besöka museer och kulturinstitutioner gratis i hela GGVV-regionen. Bra avtal för Vaggeryd, mindre bra för övriga kommuner i samarbetet då Vaggeryd som betalar minst för sin kultur därmed kan åka snålskjuts på övriga kommuner. Hur ska

dessutom Vaggeryd leva upp samarbetet om att elever ska besöka Miliseum när kommunen inte bemannar museet med tillräckligt personal?

I utredningen *Mer bibliotek! Jönköpings län* gjordes en kartläggning gällande bemanning på biblioteken. Enligt antal årsverken per 1000 invånare från 2020 ligger Vaggeryds kommun på en tredjeplats från botten för Jönköpings län och ser man till antal årsverken per serviceställe ligger kommunen näst sämst i regionen. I samband med en pensionsavgång 2018 drogs en tjänst in på biblioteken trots att det saknades en motivering till varför just biblioteken inte hade behov av tjänsten och utan hänsyn till att kommunen växer. Det har förstas påverkat biblioteksverksamheten negativt och neddragningen skedde alltså i en kommun där befolkningen ökar. Likaså drogs hyresbesparingen in från bibliotekets budget då biblioteket minskade sin hyreskostnad efter flytten till centrum i Vaggeryd 2021.

DIK ställer sig frågande vad kommunen egentligen har för plan med sin kulturverksamhet i kommunen. Till hösten ska kommunen anordna en kulturhelg. Det är alltid trevligt, men vad kommunen behöver är en strategi och ansvarig för kulturen i kommunen, inte bara roliga aktiviteter någon gång om året. Enligt rapporten *Samhällets utgifter för kultur 2019, Kulturfakta 2020:3* ligger Vaggeryds kommun lägst vad gäller kommunernas nettokostnad för kultur i länet för 2019 och i bottenkiktet även gällande alla kommuner i Sverige. Det är ingen hedersam plats, särskilt inte för en kommun som det går bra för.

Kulturbudgeten är en mycket liten andel av kommunens totala ekonomi. Trots det är den enormt värdefull för de som bor i kommunen. Dagligen på biblioteket möter vi barn och unga, familjer, äldre, personer med olika bakgrunder och behov, där vi ser vikten av att bedriva läsfrämjande och kunskapsförmedling i en av få verksamheter där alla är välkomna utan kostnad. Biblioteket är en mötesplats för kultur och demokrati, en otroligt viktig instans, särskilt för de personer som upplever någon form av utanförskap i samhället.

Miliseum fyller ett viktigt syfte för såväl barn och ungas kunskap om lokalhistoria som nationell kunskap och ett allmänt intresse såväl nationellt som internationellt i Sveriges militära historia.

Det är på tiden att kommunen ger resurser så vi kan arbeta för att bedriva den kulturverksamhet i kommunen som våra nuvarande och blivande kommuninvånare förtjänar. Mål 3 i kommunens överripande mål innefattar att det ska vara ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun, i alla åldrar. Fritidsaktiviteter finns det gott om, men vi undrar var kultursatsningen håller hus?

Styrelsen för DIK i Vaggeryds kommun

2022-06-01